

PORADY EKSPERTÓW

Dlaczego potrzebujemy standardów?

Większość z nas słysząc słowo „standard” myśli o wskaźnikach, liczbach, tabelach, kontrolach... O spełnianiu norm lub nie. O ocenie, porównaniach, rankingach i protokołach.

Można jednak pomyśleć o nich inaczej – jak o zestawie pewnych metod postępowania, podpowiedzi, sprawdzonych rozwiązań. Takie spojrzenie oznacza brak konieczności podporządkowania się takim standardom i brak obowiązku poddawania się ocenie, a jednocześnie daje możliwość swobodnego czerpania z zawartych w nich wskazówek w takim zakresie, jaki jest niezbędny w danym rodzaju aktywności.

Podsumowując – standard to coś co *warto*, a nie *trzeba* mieć.

Dobrym tego przykładem może być sfera aktywności społecznej, a dokładniej mówiąc – aktywność rad seniorów.

Kilka zdań na temat rady: jest to powołany formalnie (np. uchwałą rady gminy) zespół, w skład którego wchodzi przedstawiciele osób starszych oraz osoby reprezentujące podmioty działające na rzecz osób starszych. Jego zadaniem jest opiniowanie polityki senioralnej prowadzonej w danym samorządzie oraz inicjowanie przedsięwzięć nakierowanych na zwiększanie aktywności seniorów.

Rada może więc przykładowo: skonsultować projekt strategii rozwoju gminy w części dotyczącej osób starszych, monitorować potrzeby tego środowiska czy też proponować

Łukasz Cieśliński
wiceprezes zarządu
Pracowni Pozarządowej,
doświadczony trener, czł.
Zachodniopomorskiej
RDPP i Komitetu Rozwoju
Ekonomii Społecznej.

do wdrożenia nowe narzędzia służące aktywizacji seniorów.

Sposób działania rady reguluje w bardzo ogólnym zakresie ustawa o samorządzie gminnym (artykuł 5c), a trochę bardziej szczegółowo – jej statut/regulamin. Jednak i one nie doprecyzowują z reguły wszystkich aspektów jej funkcjonowania. W tym miejscu z pomocą przychodzą standardy dotyczące tworzenia lub działania takich zespołów, które mogą mieć duży wpływ na jakość i sprawność działania rady. Przypomnę – standardy w takim rozumieniu jak to przedstawiłem powyżej.

Jakie w takim razie korzyści niosą radom seniorów standardy?

WIEDZA

Standardy zawierają szereg wskazówek i podpowiedzi, które można wykorzystać w codziennym działaniu rady. Oczywiście pamiętać należy, że to, co się sprawdza w jednym zespole (w jednym samorządzie), niekoniecznie musi działać w innym. Ale sam dostęp do nowej wiedzy przynosi korzyści członkom/członkiniom zespołu, pozwalając im efektywniej i bardziej świadomie pełnić swoją rolę jako ciała doradczego.

MOTYWACJA

Zawartość standardów to m.in. zbiór dobrych praktyk – rozwiązań, które zastosowano w innych ciałach, i które przyniosły konkretne efekty. To powoduje większą wiarę i motywację do wdrażania sprawdzonych w innym miejscu rozwiązań.

TOŻSAMOŚĆ

Rady seniorów działają najczęściej na poziomie gminy. Z uwagi na niewielką liczbę tego typu zespołów, odległość między radami może wynieść nawet 50 czy 100 kilometrów. Standardy, które wdrażane są przez różne rady dają im wspólną identyfikację, zbliżają do siebie, pozwalają dzielić te same doświadczenia i wymieniać się poglądami, budując w ten sposób wspólną tożsamość.

WIĘZI

W standardach zawarte są informacje o potrzebie i sposobach komunikowania się rad z otoczeniem, o narzędziach promocji ich działań. Rośnie więc automatycznie szansa na wzrost realnych kontaktów pomiędzy radami, spotkań, co z kolei pozwala integrować i tworzyć nowe więzi – na poziomie instytucjonalnym ale przede wszystkim ogólnoludzkim.

ROZWÓJ

Szukanie i wdrażanie nowych rozwiązań oznacza rozwój. Zwiększanie kompetencji członków/członkiń rady, nawiązywanie kontaktów z innymi tego typu zespołami – oznaczają rozwój. Każdy element zawarty w standardach wpływa na radę i zawsze daje nowe impulsy do działania.

Na koniec zaproponuję jeszcze kilka praktycznych wskazówek dotyczących korzystania ze standardów przez rady seniorów:

1. **Traktujmy standardy jako źródło wiedzy i inspiracji;** zachętę do działania ale też do przyjrzenia się swojej radzie i dotychczas stosowanym w niej rozwiązaniom. Mogą one dotyczyć całej sfery istnienia rady – począwszy od trybu wyboru członków, przez czas trwania kadencji a skończywszy na jej kompetencjach i sposobach promocji działań.
2. **Nie porównujmy się między sobą.** Nie jest to wskazane przede wszystkim dlatego, że każda rada jest inna (tak jak inny jest samorząd, potrzeby mieszkańców itp.). Jednej radzie wystarczy częstotliwość

spotkań raz na miesiąc, innej – raz na pół roku Dbajmy raczej o to, aby realnie stosować te zapisy, które mamy w swoich statutach.

3. **Bądźmy elastyczni** – wybierajmy ze standardów to, co pasuje do naszej specyfiki, na co jest zgoda wśród członków/członkiń rady, co jest także zgodne z możliwościami i zasobami danego samorządu, w którym rada działa. A kiedy dana metoda przestanie się sprawdzać – zmieńmy ją na inną.
4. **Starajmy się planować zmiany** w taki sposób, aby faktycznie mieć czas i możliwość ich wdrożenia. Nie chodzi tu o więc o ilość wprowadzanych innowacji, ale o skuteczne ich wdrożenie w życie. Najprostszą metodą jest tworzenie rocznych planów pracy rady, a następnie podsumowanie i przyjrzenie się zrealizowanym wg tego planu działaniom.

Łukasz Cieśliński

Teksty zamieszczone w publikacji są dostępne na licencji:
[Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowe](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

Wydawca:
Federacja Organizacji Pozarządowych Miasta Białystok
Białystok 2019

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności –
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
na lata 2014-2020